

קליידוסקופ פרק 6 עם ד"ר יעל יונדלר וטום מודן

אוהד: "קליידוסקופ"

ערן: אז איך שהגענו היום לאולפן, שואל אותי אוהד, המנטור הווקאלי שלנו, על מה מדברים היום בפודקאסט של "קליידוסקופ" בפרק הנוכחי, ואני אומר לו, אנחנו מדברים על איך מקימים קהילה של אלפי לומדים ומלמדים, אוקי גורמים לה לפעול יחד, גם בשטח גם במרחב הווירטואלי, זה הסיפור שלנו היום, והדבר הזה נקרא, אני למדתי והיום אנחנו נלמד יחד, מה זה קהילה הומניסטית, בונה ידע, במרחב היברידי.

אוהד: "קליידוסקופ" פודקאסט טכנולוגי חינוכי

ערן: אני ממש, כבוד גדול לי לארח פה אצלנו באולפן של "קליידוסקופ", את ד"ר יעל יונדלר ואת טום מודן. שלום לכם.

טום: שלום.

ערן: אז בואו נתחיל רגע אחד, בזה שתציגו את עצמכם. יעל.

יעל: קודם כל, תודה ערן שהזמנת אותי, והאמת זה מאוד מרגש, כי עכשיו ראיתי במו עיני איך, מה המשמעות של קהילה, אני מסתכלת אני רואה את ערן, זה כזה אולפן, פעם ראשונה אני באולפן כזה, באולפן כזה, קטן צפוף, וזאת מהותה של הקהילה, שעוד מעט ככה נדבר עליה, איך היא נותנת את המקום האלה, את הבמה הזאת, לכוחות העל, ואני גם מברכת מאוד, שהשותף שלי היום הוא טום מודן, הוא סטודנט שלנו, בוגר התוכנית, והוא ממש מופת, איך לשלב תפיסה, טכנולוגיה, ופדגוגיה, בצורה מתקדמת. אז קודם כל, זה באמת גאוה ונחת, וממש באמת מחמם את הלב, ובאמת.

ערן: תודה.

יעל: אז שמי יעל יונדלר, אני מרצה וחוקרת בתואר השני בסמינר הקיבוצים, בתוכנית לטכנולוגיה בחינוך, ובתוכנית הערכה לחינוך, וגם מובילה ומכשירה צוותים וקהילות למידה בארגונים חינוכיים ובאקדמיה, גם לבנות ידע. קודם ראיתם שערן לקח קצת נשימה עם זה, אז ככה באמת future .learning spaces

ערן: אוקי טום, ותן כמה מילים עליך, מעבר לזה שאנחנו חשפנו כבר שאתה מנפח זכוכית.

טום: נכון, ושגם הייתי סטודנט בתוכנית. אז נעים מאוד אני טום מודן, יש לי תואר שני בטכנולוגיה בחינוך, אני מורה לקולנוע ותקשורת בתיכון, ואני מדריך מורים, ומנחה מורים בתחום של חדשנות פדגוגית ושימוש בכלים, ובעצם בשנים האחרונות מתמחה בקהילות פיזיות זה פנים מול פנים, וקהילות דיגיטליות מקוונות על כל הציר הזה, ויש המון תובנות, והמון על מה לדבר, לגמרי.

ערן: אוקי, אז בואו נתחיל, ישר לעניין כמו שאומרים, אנחנו מתחילים עם הסיפור שלך, מתחיל בערך משהו כמו אמרת לי 3 שנים, לפני שהקורונה מגיעה נכון? איזה יופי זה דרך אגב, אתם שמים לב שפעם היה לפני הולדת ישו, ואחרי הולדת ישו, והיום יש לפני הקורונה, אחרי הקורונה

טום: זה פוסט קורונה.

יעל: ויש פוסט זהו פוסט קורונה.

ערן: כן בדיוק, בפרו קוביד אל פוסט קוביד, נהדר. אז 3 שנים לפני הקורונה. אתה מחליט להקים קהילת מורים בבית הספר.

טום: נכון, קמה לה קהילה מקצועית של מורים, קהילה בונה ידע, קהילת חקר שנועדה להיפגש בשעות הבית ספר, אחרי סוף יום הלימודים, ובעצם לדון ולחקור סוגיות שקשורות לבית, ספק קשורות לתלמידים, קשורות לפדגוגיה, וזה קהילת מורים שהלכה ונבנתה, ועבדה כ-3 שנים בתוך הבית ספר אז בעצם. וככה בעצם הוקמה קהילה בית ספרית של מורים, שעבדה 3 שנים ויום אחד מגיעה הקורונה, וגם מתדפקת על דלתי, ועל דלת של כל העולם, ובעצם זה פעם ראשונה, שהקהילה עוברת, הקהילה עצמה הבית ספרית, עוברת למרחב דיגיטלי, ובעצם משתמשת בכלים כמו וואטסאפ וזום.

ערן: אבל רגע, אני רוצה לעצור אותך שנייה אחת לפני שאתה עובר למרחב הווירטואלי, עוד לא לגמרי הבנתי, למה בכלל הקמתם את זה, זאת אומרת, מה הם היו הדברים שרציתם ללמוד ביחד?

טום: המטרה של הקהילה, המטרה של הקהילה היא לגרום למורה להרגיש מחובר לבית ספר, להרגיש שרואים אותו, להרגיש שיש לו מקום, ופשוט לתת לו מקום לביטוי. הוא נקרא לזה בעל הפרופסיה, הוא מכיר את העבודה והוא מכיר את הילדים ספציפית, והוא יודע מתוך עצמו כמובן, בעבודה של למידה שיתופית, ומסע לימודי, הוא יודע ליצר תובנות ותוצרים, וידע מדהים שמחובר ורלוונטי לתלמידים שהוא מלמד, וזה מה שניסו ליצר, והדבר הזה עבד יפה, ושנכנסו למרחב הדיגיטלי, פה בעצם קיבלנו אופציה מצד אחד להרחיב את הקהילה, ומצד שני זה שינה לנו את העבודה, אבל אני רוצה להוסיף משהו: לצד השינוי הפרטי שאני עברתי, כמובן כל מדינת ישראל. קורונה הגיעה, ועובדי ההוראה עובדות ההוראה מצאו את עצמם עוברים למהלך שנקרא "הוראה בזמן חירום", כולם לימדו ניסו ללמד בצורה מקוונת עם שלל כלים שלל מודלים והיה פשוט עומס קוגניטיבי של איך עושים ומה עושים ואמרתי אוקי ניצור סדרה של ובינריים שממש סוגרים את פער הידע כל אחד ברמה שלו יכול להירשם לאיזשהו וובינר שמתאים לו והתחלתי לרשום פוסט ולגייס מורים ולגייס מומחים בתחום שלהם ומרצים שהכרתי גם בסמינר הקיבוצים גם בכל מיני מקומות אחרים ויצרנו ממש כשבועיים של וובינרים שרצו באלפי מורים כולל מורים מסביב לעולם שנכנסו לוובינרים הזה ופשוט למדו והשתלמו ותרמו מהידע שלהם אחד לשני מתוך הדבר הזה נוצר בעצם קהילה של אנשים שרוצים לתת שרוצים להשמיע שמרגישים שיש להם את היכולת לעזור ולתרום לאחר וגם הם רוצים להיתרם מהמהלך הזה ובתוך הקהילה הזאתי החלטתי בשלב ראשון ירדה לוואטסאפ אחר כך טלגרם וגם פייסבוק כיום היא מונה כ-3000 מורים ובעצם אני יצרתי את המרחב הזה עכשיו כשאני אומר יצרתי את המרחב אני לא מסתכל על עצמי בעיניים של בעלות על המרחב הזה אלא יצרתי מרחב שנכון שיש לו כותרת זה נקרא טכנו- פדגוגיה ועל זה מדברים אבל המרחב הזה הוא מאפשר לכל אחד להביא את עצמו ושמתי על זה היה לי חשוב דגש מהתחלה שזה לא בושה אם יש שם שאלות מאיך אני מדליקה את הזום עד שאלות מורכבות מאוד על מודלים ומאמרים ושכולם ירגישו חופשי לשאול לחקור האינטראקציה הייתה לי מאוד חשובה שיהיה סבלנות לדברים האלה שיהיה מרחב שהוא סבלני ומאפשר אינטראקציה אמיתית חשוב לי להגיד שלא עשינו חוקים לא היה פה איזשהו משהו מוגדר שאני כתבתי א' ב' ג' אלא דרך השייח דרך האינטראקציה הקהילה עצמה ילדה אם נקרא לזה ככה את הגבולות שלה וזה הפך להיות הלך רוח וההלך רוח הוא שמותר לשתף אבל יש גבול לא משתפים ב-12 בלילה מותר לשלוח דברים ודרך אגב ההרגשה של הקהילה זה שאם מישהו בטעות שיתף תמונה של הילדים אז זה

דווקא מעמיק את ההכרות עם הבן אדם לא יוצאים אליו היי התמונה של הילד לא קשורה לקהילה
ההפך זה מעמיק את ההכרות ומאוד מאוד סבלנות ודיפרנציאליות מאוד גדולה של משתתפים
ממומחים של מו"פ ומובילי חדשנות עד למורים שנמצאים בסטאז' שלהם ובעצם הקהילה הזאת
היא קהילה מאוד חמה ומאוד משתפת שהתחילה אחרי התקופה שהתחילה ליצור ידע
קולקטיבי איך הם יצרו ידע קולקטיבי כל אחד הביא את ההתנסות שלו מתוך השטח כלים שהוא
השתמש בהם תובנות מאמרים מחקרים יש לנו חברה שהם דוקטורנטים למשל כולם התחילו
לדבר תראו את זה ואז הידע ואני ראיתי את זה לדוגמה עם שימוש בכלי מסוים או אם מישהו
שהביא מודל לדוגמה חדש אנשים הלכו והתנסו בזה בכיתה וחזרו לרשום למחרת הנה תמונות
הנה תמונות הנה סרטונים זה מה שעשיתי בכיתה וככה זה השפיע ואז הידע התגלגל מאחד ואחד
אמר רגע אני דווקא רוצה להתאים את זה לחינוך מיוחד וככה זה הלך והתגלגל והתחילו ליצור ידע
מסרטונים וחברות עבודה לומדות ואנשים ממש התחברו גם אני חושב שאחד מהיתרונות של
הצמחת הידע במקרה הזה זה הקוד הפתוח של הקהילה הזאת זאת אומרת שזה אפשר לאנשים
זה היה המרחב להקים גם תתי-קהילות במה שעניין אותם אם מישהו התמחה בכלים של חינוך
מיוחד אם מישהו התמחה בעולמות ווירטואליים וזה ההתמחות אז הם פתחו את תתי הקהילה וזה
בסדר גמור גדול מבחינתי אני רוצה לסיים ולומר שהנקודה הסופית לאן היא מתחברת כי בסוף
המטרה הייתה לתת לתלמידים ודרך המורים לתת גם למורים כמובן לזקוף את קומתם ולתת להם
להוציא החוצה את כל מה שיש להם אבל גם בסוף לתרום לתלמידים לתרום לקהילה ובעצם אז
היה מודלינג להתנהגות ומודלינג לתהליכי למידה וזה השפיע בענק ועדיין משפיע

ערן: תשמע זה נשמע לגמרי מרתק, ואנחנו נחזור לקהילה הזאת, כי יש לי ממש איזה משהו כמו
בערך 10 שאלות, תוך כדי השיח איתך, אז יעל, זה מה שנקרא קהילה הומניסטית בונת ידע.

יעל: אוקי זה נשמע כזה נורא רציני שאתה מציג את זה, אז בעצם קהילה הומניסטית בונה ידע
במרחב ההיברידי, זה מאוד משמעותי, זה מונח שיצרנו והוכחנו אותו אמפירית, במחקר שאני
כותבת בימים אלה בקוויין, דובי וייס, וברשותכם ככה ממש בקצרה, איזשהו מצפן תאורטי לנושא
הזה, כי אני מאמינה שמצפן תאורטי מדייק יותר את העשייה שלנו, את העשייה פרקטיקה שלנו,
אז קהילה הומניסטית בונה ידע, כשמה כן היא קהילה מבוססת על 2 גישות: הגישה הומניסטית,
והגישה הבנייתית חברתית, השילוב ביניהם מייצר את ההבנה, שהלומד, שימו לב, הלומד במרכז,
הלומד הוא יוצר ידע, הוא לא צרכן ידע, הוא זה שבונה, והוא זה שיוצר, הקהילה עובדת ב-2
דגשים, הדגש האחד, הקהילה המכוונת לפתח את הלומד לפי טיבו, כדי להביא אותו אל מיטבו, זה
משפט של פרופסור נמרוד אלוני, שמוביל את הגישה הומניסטית, ואני ממליצה בחום רב להעמיק
בכתובים שלו, שבאמת מעוררי מחשבה והשראה חינוכית,

ערן: זאת אומרת רגע עכשיו אני רוצה...

יעל: אני רוצה להסביר את ה לפי טיבו.

ערן: מיד נגיע לזה, אני רוצה, אני רוצה עוד להבין משהו, שעל פניו נשמע לי קצת מוזר, לא מוזר,
אבל שאת אומרת הלומד הוא בונה ידע, זה אומר בעצם שאני על מנת ללמוד אני יוצר ידע, למה אני
לא הלוך פשוט ללמוד את הידע הקיים.

יעל: אתה לומד את הידע הקיים, אתה בונה אותו, ומתוך הבנייה הזאת אתה יוצר בעצם ידע חדש,
ולכן מאוד מאוד חשוב, כדי לעשות את זה, אני חושבת שזה הייחוד של קהילה הומניסטית בונה
ידע, אחד מהייחודיים שלה, אבני הירושה שלה היא, לפתח את הלומד לפי טיבו. למה הכוונה? היא

בעצם לקחת את כוחות העל של כל אחד, כמו שראינו פה, כוחות העל של כל אחד, ולהעצים את, להעלות אותו אל הבמה, ולהעצים את הלומד, על מנת שהוא ישתף משלו, שהוא יספר משלו, שמענו את טום, זה מאוד משמעותי לקחת כל מורה, ולהעצים אותו שהוא ישתף מהפרקטיקה, ואחרים יכולים ללמוד ממנו, ובצורה כזאתי, אנחנו בעצם גם מגבירים את התחושת שייכות שלו, וגם את המעורבות שלו, וזה כאן טמון הסוד, או אבקת הקסמים, איך אנחנו הופכים אותו ליוצר, לבונה ידע, ליוצר ידע, אנחנו צריכים לתת לו דבר נוסף, שהוא מאוד מאוד חשוב, שמענו גם אצל טום, זה ידע תוצר קולקטיבי, ידע קולקטיבי לקהילה, יש מטרה משותפת והם ביחד בונים איזשהו ידע, איזשהו תוצר קולקטיבי, אז בעצם היה איזשהו פחות מ-60 שניות, או 60 שניות של איזשהו מצפן תאורטי, ותכלס איך עושים קהילה כזאת בחיים האמיתיים? איך היא נראית אז, קהילה הומניסטית בונה ידע בעצם נותנת מענה לאתגרים חינוכיים בעת הזו, גם מענה פונקציונלי, וגם מענה ערכי, ואני אתן, ואני אסביר את זה דרך דוגמאות. מענה פונקציונלי זה אומר, שהקהילה התאספה כדי לבנות ידע סביב נושא מסוים, שהוא נושא שחשוב לדעת ולהעמיק בו למשל...

ערן: רגע, ומי מחליט על זה? זאת אומרת מי עכשיו קובע מה הוא הידע של הקהילה הזו?

יעל: אז אנחנו אז אנחנו יכולים לקחת אנחנו מדברים על צורך מסוים ואני מאוד מדגישה דווקא מאוד מאוד חשוב לי כן לשלב פה את הנושאים את המונחים התאורטיים צורך פונקציונלי צורך פונקציונלי שאתה שאלת את טום למה הקהילה שלו התכנסה הוא בעצם במילה אחת צורך יש פה צורך במקרה הזה בשיתוף בפרקטיקות טכנו פדגוגיות שאנחנו רוצים ללמוד ביחד רוצים להעמיק ללמוד איזושהי למידת עמיתים זה הצורך אני אתן לך דוגמה מקורס עיצוב מרחבי למידה היברידים שאני מלמדת שהצורך של הסטודנטים הם התאספו כדי ללמוד עקרונות עיצוב איך מעצבים מרחבים שהם מרחבים היברידים גם פיזיים וגם דיגיטליים שתהיה בהם למידה משמעותית שייח ודיאלוג אז זה למעשה המענה הפונקציונלי אבל המענה הערכי ופה מאוד חשוב מה זה ההומניזם איפה ההומניזם נכנס למעשה הם בונים את המרחבים ביחד בשייח תוך כדי דיאלוג הם חושבים ביחד מתייעצים ביחד מחליטים ביחד מקשיבים אחד לשני כל אחד יכול להביע את דעתו זה מאוד חשוב יש לי את האפשרות לנווט בין הדברים שאתה אומר שאני אומרת וליצור איזשהו שוב לבנות ידע ויודע משותף ולעצב מרחב היברידים רק דקה אחת וחשוב לי רק לומר עוד משהו

טום: דווקא פה אני רוצה לדבר על החוויה שלי בתור סטודנט, כאילו ואני רוצה לדבר.

יעל: אז דבר על החוויה, ואז אני אומר ככה כי חשוב לי פשוט לקשר את זה לקורס שלנו.

טום: אני רוצה לדבר על החוויה שלי גם בתור סטודנט שאתה ממש מרגיש את הקהילה ההומניסטית ושרואים אותך זאת אומרת זה תחושה אחרת לגמרי מסו קולד ממה שנקרא קהילות בפייסבוק שכעכשיו הסברת את הצד ההומניסטי של הדבר ואיך זה באמת מתבטא וגם בסוציו קונסטרוקטיביזם או איך קראת איך שינית את זה סוציו

יעל: אפשר להגיד על זה הבנייתי חברתי יותר קל

טום: הבנייתי חברתי

ערן: למה תגיד דווקא קונסטרוקטיביזם אנחנו

טום: כן אבל בסופו של דבר בפייסבוק אנחנו זה כשאני אומרים לי זה קומיונטי בוא תכנס ואני רואה חוקים להיכנס מעיפים על כל דבר פנדינג בהודעות שלי כל דבר מחפשים אותי אז חברה אני רוצה

כבר דיברתי על זה ודיברתי על זה בפורום של הקהילות פייסבוק שזה פשוט דיקטטורה וזה האמת זה לא זה לא לאפשר מרחב שאדם באמת מתבטא לפי טיבו לא אלא ברגע שיש איזה מישהו חריג מישהו שטיפה פותח את השייח או לא עומד בתקנון ובכללים עורפים את ראשו והצורה הזאת היא דווקא אותי דרבנה לא לשתף פעולה עם זה לעשות דווקא משהו אחר במרחב וגם ניסיתי להעיר את תשומת ליבם ואני מקווה שמנהלי הקהילות יקשיבו לפודקאסט הזה וייקחו משהו מפה

יעל: אז תודה טום אני מאוד מתחברת לזה כי בעצם שוב זה מתחבר לנושא ההומניסטי ולנושא של בניית ידע שבעצם מדובר פה על תרבות דמוקרטית שבבסיסה ואולי מאוד רלוונטי לעת הזו לתת כבוד יחס מכבד כבוד אמון ושכן אדם ירגיש בטוח מספיק להגיד את דעתו גם אם היא לא מקובלת על כולם וזה מאוד משמעותי מה שאתה אמרת זה מאוד חשוב בטח בקהילות ההמוניות כאלה וכדי לתת ואני אחזור רגע לקורס שכדי לתת דוגמאות הפרקטיקה איך עושים את זה בכיתה בקורס אז אנחנו רוצים לתת ללומד את ההרגשה הזאת איך עושים את זה אז קודם כל כמובן המודלים של אמון הקשבה כבוד זה דבר מאוד בסיסי מאוד קל לדבר על מאוד קשה לעשות את זה מאוד חשוב אבל סטודנט תלמיד מגיע אני נותנת לו אני התפיסה שלי אותו כמומחה הוא מומחה הוא עומד על הבמה של הקהילה ומשתף במקרה של הקורס כל אחד שיתף בפרקטיקות שלו באיזושהי משימה שהוא מאוד גאה בה שהוא שילב טכנולוגיה ופדגוגיה בצורה מתקדמת ובצורה כזאת בנינו את הידע ששאלת קודם מה זה בנייה בנינו את הידע למדנו אחד מהשני ובעצם הצמחנו את הידע של הקהילה בצורה כזאת אבל מי שהצליח זה האנשים שבתוך הקהילה זה מה שחשוב אני לא צריכה להביא אנשים מבחוץ אני התפיסה שלי היא שכל אחד הוא מומחה עומד בפני עצמו ורק מתוך התפיסה הזאת כבר נוצר כבוד לכל אחד וזה מאוד משמעותי

טום: אני חושב שהמודלניג הוא משהו מאוד חשוב כי אחר כך הוא מורה יוצא ומביא את המודלניג הזה הלאה לכיתה ואולי זה לא יהיה במאה אחוז כי עדיין יש את המציאות הסף הציבורי לא יודע הכול אבל יביא את העקרונות האלה שהם עקרונות משחררים עקרונות שמאפשרים להם להיות במרכז יותר ובאמת לעשות תהליך למידה שהוא משמעותי וגם להרגיש באמת מחוברים לנקרא לזה לגוף הידע וזה אני חושב שאני לקחתי איתי כמה תובנות וניסיתי לעשות את זה בכיתות חרות? והדברים האלה עבדו יפה אין ילד שלא רוצה לשחק אין ילד שלא רוצה להיות פעיל אין ילד שלא רוצה לבטא את עצמו פשוט צריך באמת לתת להם את המרחב הזה והמסגרת הנכונה והם עושים את רוב הדברים לבד וזה נשמע כאילו מצחקי כי אתה אומר למורה הי תוריד מעצמך במקום לעמוד לא יודע שאתה במרכז או לשלוט כאילו לשלוט ממש לנסות לשלוט בלמידה לא שחרר תעביר להם דווקא אבל לא בצורה אלא בצורה מושכלת בצורה שדווקא דגש על הערכים

ערן: כאן שאתה מדבר על זה באמת אז מיד עולות לי כמה שאלות של לחץ שכבר עלתה בהתחלה הייתה מצד אחד אתה אומר דמוקרטיה ותיתן לזה מצד שני אנחנו הרי מכירים את הקהילות אוקי יש אלימות יש טרולים יש כאילו אוקי קשה מה בעיניך ובעיניך נניח זה תפקיד איך מתבטא התפקיד של מישהו שמוביל או מובילה של קהילה כזאת אתה שדיברנו לפני אתה הזכרת את דיברת על הבדל בין קהילה לבין קהל אמרת זה לא אותו דבר וחשוב להבין שזה לא אותו דבר

טום: כן אז אני חושב שכאילו עם אני אנסה רגע לזקק את מה ששאלת לאיזה תשובה אחת אז אני חושב שאנשים מרגישים את ההתמסרות אנחנו חיים בעולם הזה ואנחנו יודעים מתי מישהו באמת מסור למשהו ועושה את זה מהלב ומתי וזה משפיע אני חושב על התחושה גם של המשתתפים עכשיו לגבי הנקודה הכי חשובה הבדל בין קהילה לבין קהל מי שירצה להרחיב בזה מוזמן לקרוא בספרו "שערי הידידות" של דן לסרי ובעצם אני אגיד את זה ככה במשפט לצערנו אנחנו נמשכים

למקום הזה של לראות את האחר כקהל כשאני רואה אותו כקהל אני רואה אותו כחלק מהם אני רואה אותו כשליכטה ככתם כמשהו נורא כללי אני לא באמת רואה את התלת ממדידות שבו אני לא באמת רואה את הזה כשאני הופך את זה לקהילה הרצון פה וכמו שיעל דיברה פה על הומניזם רצינו למשוך כל אחד כדי שיראו אותו שיזקוף את קומתו שיראו אותו ולכן זו חוויה אחרת לגמרי שאתה מסתכל כמו קהל כמו אומן שמופיע ולא באמת לצערו מה לעשות לא באמת ספציפית מכל אחד בקהל מה קורה אתו מפריע לו לראות האם נאבד לו הטלפון הוא לא מצליח ללכת לא אכפת לו הוא מופיע ורואה אותם כשליכטה מה לעשות רואה אותם ככתם

הוא לא אשם זה המצב אבל אנחנו בקהילות בטח שאנחנו עוסקים בחינוך המטרה שלנו היא לא לראות אותם כקהל להתייחס אליהם כקהילה כבני אדם ולאפשר להם בעצם לחזור למקום הזה של עמדת המספר לחזור למקום הזה החיוני היצירתי הפורה וזה מבחינתי תיקון עולם משמעותי מאוד ערן: ובאמת יעל איך אפשר באמת לראות ולהקשיב לכל אחד

יעל: זהו אז אני כבר אתייחס לזה אבל מאוד מאוד חשוב כי אחת הסיבות שהגענו לכאן זה באמת להבין את המהות של קהילה הומניסטית בונה ידע אז זה באמת חשוב לראות כל אחד ועוד מעט אני אתייחס לכוח של הטכנולוגיה כדי להעצים את זה אבל מאוד חשוב שאנחנו מדברים על ידע קולקטיבי ותוצר קולקטיבי זה חשוב בד ובד על העצמת היחיד שאנחנו מדברים על סינרגיה מה זאת אומרת למשל באותו קורס שדיברתי עליו אז כל המרחבים היו תרומה למרכז חינוכי של בית חולים תרמנו כולנו למען הילד המאושפז זאת אומרת הטוב המשותף התוצר הקולקטיבי של כל הקהילה היה שכל קבוצה תרמה מרחב ויצרנו איזשהו אתר משותף לכולם וככה למעשה הייתה הנכחה לתוצר הקולקטיבי למען הטוב המשותף וכל אחד כמו שאמרתי קודם כל אחד שיתף בפרקטיקה שלו והיה שותף בבניית הידע הזה ובצורה כזאת למעשה אנחנו עבדנו ביחד בנינו ידע והכל הפעם במקרה הזה למען הקהילה זאת אומרת יש פה ערכיות עם ערך מוסף ערך מוסף חברתי

טום: בכללי אני חושב שכי רק אומר במילה אחת שברשותך שכאילו קהילה שלא לומדת היא לא מחזיקה זה כאילו קהילה שאין בה את העניין של למידה היא לא מחזיקה כאילו זה משהו ש

יעל: זה למידה זה עשייה זאת אומרת אנשים צריכים אתה אמרת קודם שהקהילה שלך עבדה קודם עם הידיים זה מאוד חשוב עשייה קהילה ומטרה משותפת ושייכות ואמרנו זה הדברים החשובים כדי לתרום אני רוצה להתייחס רק לשאלה שאנחנו מדברים מאוד יפה לעשות את זה וכולי אבל בעצם מי שעומד פה מאחורי הקלעים הוא יוצר את הבסיס או את המרחב זה בעצם המוביל קהילה ומוביל הקהילה זה מאוד קל להיות sage on the stage תעשו ככה תבנו ככה תתכננו תכינו ותעשו ומוביל הקהילה צריך להיות עם תפיסה מאוד גמישה ודינמית זאת אומרת הוא צריך להבין ונתון לשינויים הקבוצה אומרת ככה הוא צריך להקשיב הוא צריך לעשות ופה אני גם אענה על השאלה שלך ערן איך עושים את זה איך משתמשים בטכנולוגיה כדי לתת מקום לכל אחד להקשיב לכל אחד כשמדובר על 40 50 אנשים אז איך שעושים את זה שפשוט אנחנו אני אתן דוגמה אחת אנחנו משתמשים בתהליכי הערכה כל הזמן תהליכי הערכה יש לנו למשל פלטפורמות שיתופיות שכל קבוצה משתפת את העשייה שלה ואז כולם מגיבים לכולם ובצורה כזאת אנחנו משפרים את הידע האישי והקולקטיבי ודבר נוסף איך אני רואה כל אחד וזה ממש ככה באמת ממה שאנה עושה אנחנו עושים פשוט באמצעותו אני בונה את ה אני רואה חשה אם הם באמת אם הם השיגו את הידע אני מקשיבה להם כל אחד משיג את הידע שלו ומסיק תובנות וגם כותב מצוקות

כותב נקודות לחיזוק ומרגישים כל כך בטוחים שלמרות שהשם שלהם מופיע הם יכולים לכתוב את כל הדברים האלה ואני תוך כדי הקורס מקשיבה ועושה שינויים ומשפרת ואני חושבת שהתחושה הזאתי והמודלינג הזה באמת גורם להם להרגיש מספיק בטוחים בעצמם כדי גם לעשות טעויות ולצמוח וגם באמת להרגיש שייכים

ערן: כלומר הטכנולוגיה פה, אם אני מסכם את זה, נותנת לנו בעצם 2 כלים מרכזיים, אחד זה פלטפורמה שמאפשרת לנו לראות את כולם בעצם, אוקי לנהל דיאלוג, לנהל את השייח, כי זה לא בדיאלוג לראות כל אחד כל אחד כל אחת.

יעל: לראות כל אחד ממש זה מאוד חשוב, שכל אחד יש את המקום שלו.

ערן: אוקי, והדבר השני זה שלמשל הפלטפורמה של ההערכה, של איך כאילו של להעריך את מה שעשינו את מה שיצרנו וכן הלאה.

יעל: גם התבוננות אישית של הלומד על עצמו וגם היכולת שלו לראות מה האחרים עשו ולשפר ולהשתפר ולראות גם איך הוא צומח מתוך מה שאחרים עושים זאת אומרת לטכנולוגיה יש פה כוח אדיר זאת אומרת היא בעצם לוקחת 2 רעיונות הומניסטיים והבנייתי חברתי של בניית ידע והיא לוקחת ומעצימה אותם ומפתחת אותם ונותנת לאנשים להרגיש כאילו שבאמת רואים אותם שזה כוח אדיר לטכנולוגיה

טום: אני חושב שבמרחב האינטרנטי כאילו לפעמים יש תחושה כאילו אין גבולות אז דווקא במרחב כביכול האינטרנטי דיגיטלי לעשות שימוש בכלים דיגיטליים מרחב וירטואלי ולהכניס את העקרונות האלה של הקהילה הומניסטית בונה ידע לתוך המרחב הזה לעשות שימוש בכלים דיגיטליים זה שילוב מאוד מאוד מאוד חשוב שמשפיע גם אני חושב על השייח ועל צורת הלמידה במציאות וגם בסגנון הלמידה הדיגיטלי מייצר תרבות ואני חושב שהתרבות עם הערכים זה הכיוון ובטח שזה קורה במקום של הכשרת מורים זה בעצם ה

ערן: אז אני רוצה להקשות עליכם רגע אחד כי אני מכיר את המין האנושי טיפה יש אנשים יותר דומיננטיים אנשים פחות דומיננטיים יש אנשים שיש להם הרבה מה לומר וחשוב להם שהעולם כולו שומע את זה יש אנשים מהצד השני שיש להם אולי הרבה מה לומר אבל לגרום להם להרים את העין וליצור את הידע הזה זה לא פשוט אני עכשיו בדיוק רואה את הסדרה הזאת get back ההיסטוריה של איך ביטלס יוצרים תקליט אוקי וזו סדרה מדהימה כי יש שמה בדיוק את מה שאתם מתארים יש שמה קהילה פיזית בונה ידע אבל זה לא בדיוק ככה יש שמה קהילה פיזית בונה ידע שמסתכסכת עם עצמה בלי הפסקה בכלל ושאתה בעצם שואל את עצמך איך לעזאזל בכלל הצליחו לייצר שם ידע מכל הדבר הזה ולא סתם ידע אלא יצירה אומנותית אז פה אני שואל שאלה כי ואני אשאל אותה בסגנון קולנועי כי אני בא מהעולם של הקולנוע איך אתם דואגים לזה שכולם עושים את אותו סרט

יעל: אני חושבת שנקודת המוצא היא לא כולם עושים את אותו סרט קודם כל אחד מביא את הסרט שלו זאת אומרת אתה נותן לו אפשרויות זאת אומרת הוא יכול להתחיל כמו שאמרתי התפיסה של מומחה או משהו כזה אז אני קודם כל אחד יכול לשתף במה שהוא רוצה באמצעות הטכנולוגיה בסרט בסרטון באיזשהו מלל בתמונה בלשתף עם חבר בלי חבר לעמוד מול המיליה כלומר באמת אנחנו קשובים לכל אחד אבל איך אני מגייסת את כולם למטרה משותפת וגורמת לתרבות הזאת

זה סוג של אני חושבת שזה סוג של זה הכול ביחד כמו שאמרנו זה הכול ביחד וחשוב שתהיה מטרה משותפת מטרה ערכית משותפת מאוד חשוב נכון

ערן: מצוין אבל את ציינת מטרה משותפת ערכית אחת את דיברת על הדוגמה שעשיתם עם מחלקה בבית חולים

יעל: לא וזה לא היה פשוט כי היו הרבה שהתמרמרו רגע המחלקה בבית חולים ויש שמה ניסינו לא נכנס לזה אבל באמת היינו צריכים להיות מכוונים לצרכים של בית חולים והם הקימו איזושהי מרפסת ופתאום ללמוד נושא חדש קיימות ובאמצע השנה לקחתי אותם לאיזשהו סיור ברחבי המכללה סיור בקיימות זה לא היה פשוט להוציא אנשים מתוך המחשבים שלהם המאווררים המזגנים החוצה כשיש מטרה משותפת היא מטרה ערכית שיש לגביה הסכמה אתה לאט לאט מגייס את כולם ושוב אתה זוכר 2 ההיבטים רגע אני רק רוצה לומר 2 ההיבטים גייסנו מטרה משותפת אבל כולם מעורבים אין אחד שהוא לא מעורב השילוב הזה לאט מפחית התנגדויות שוב נכון שזה נראה כאילו עולם זה יקום מקביל לעולם האמיתי אבל זה הייחוד שאתה יכול לייצר כזה דבר

טום: רגע אני רוצה להוסיף אני רוצה להוסיף מילה אני חושב שיש פה ציר אנחנו מדברים פה בגדול על ציר שנע בין הסתרה לבין נוכחות זה העניין שלה של הלומד אני מדבר של הלומד ולכן אם הצלחת להביא וכל אחד בעולם שלו כי הרי אדם שמלמד בבית ספר הוא אדם שנרשם לתואר ויש לו סילבוס ולא מעט קורסים אולי זה אל תמיד הבחירה המלאה שלו כמו שאתה מנסה לומר אבל

ערן: לא רק זה שזה לא רק זה טום אני בכלל אומר איך אתה מתגבר על ההתנגדות הראשונה אוקי יעל: זה בניגוד לטבע האנושי הוא אומר

ערן: ההתנגדות הראשונה של סליחה אבל לא מעניינת אותי המחלקה הזאת של הילדים בבית החולים כאילו מה

טום: נכון אני בתור סטודנט יכול להגיד שלפעמים אולי יש את המבט הזה של כאילו מה הם רוצים ממנו כי מה הם רוצים מאיתנו הם הנחיתו עלינו משהו כאילו מה זה קשור אלי וזה אבל זה חלק מגם להתנהל בתוך קהילה זה חלק מתוך זה וכמו שאני אומר זה בעצם עד כמה שיעל פה דוחפת ידע וזה חשוב מאוד כי זה תוצר סופי אני כאילו אומר הידע עצמו זאת אומרת הוא אני שם אותו אני שם לצערי סליחה שם אותו טיפה מתחת לערכים כי ערכים זה מה שחשוב זאת אומרת בתהליך הלמידה הוא בא ממצב שהוא הרגיש מנותק אולי זה לא קשור לאט לאט הוא התחבר לחברה לאט לאט הוא התחבר כאילו לקהילה לאט לאט הוא מצא את הקול שלו פתאום הוא ראה שיש לו רעיון קטן פתאום הרעיון הקטן הזה זה רעיון שנבחר על ידי הקבוצה זאת אומרת דברים מתגלגלים ואז הוא אומר היי כאילו אולי לא עשיתי כאילו את העבודה הכי וזה אבל משהו קרה אצלי משהו קרה אצלי בחיבור שלי למקום בחיבור שלי ללמידה ולהרגיש שזה משמעותי אני חושב שזה העניין להביא אותו מההסתרה לנוכחות עכשיו אם הצלחתי בקורס אחד לעשות 80 אחוז מהדרך כל הכבוד אם הצלחתי בקורס אחד בגלל המורכבות של התלמידים והמורים הרבה דברים להביא אותם 30 אחוז מהדרך נו אז הם כבר היו בנוכחות ולא בהסתרה או איזשהו סבילות מסוימת וככל שזה אני חושב הופך להלך רוח ארגוני מוסדי לאומי אז זה הכיוון שאנחנו

יעל: אני רק רוצה להוסיף שהתייחסת קודם לטבע האנושי שזה בניגוד לטבע האנושי אז אני חושבת שאנחנו באמת בקהילה לא בניגוד לא בניגוד אבל יש פה משהו שצריך להתמודד אתו מורכב

ערן: אבל לא אמרתי שזה בניגוד לטבע האנושי אמרתי שהטבע האנושי הוא טבע מורכב שלא כי אני יודע שבהרבה מאוד מקרים ושיטות ואידיאולוגיות וכן הלאה יש התייחסות לחלק מהמין האנושי בתור מישהו שזה מאוד בתור אנשים שזה מתאים להם או התייחסות לתכונות מסוימות והתעלמות אוקי מתכונות אחרות ואז מגיעה ההפתעה האיומה הזאת שפתאום מגלים שמה לעשות אנחנו כבני אדם לא רק הומניסטים חובבי אדם אנחנו לפעמים מקנאים ולפעמים שונאים ולפעמים סליחה חמדנים ואני לא רוצה עוד להגיד עוד כמה אבל כל עשרת הדברות לא סתם נכתבו אוקי זאת אומרת ובכל דת אז אני אז וההתעלמות מה לפעמים מהחלק הזה יכולה להיות מלכודת נוראית כשאני מנסה להקים קהילה

יעל: אם אני לוקחת את מה שאתם אומרים ולוקחת את זה צעד קדימה אבל בעצם מחזירה אחורה לטבע האנושי אז בעצם הקהילה נותנת פה מענה לטבע האנושי טוב אישי וטוב משותף מצד אחד אני מרוויח מזה כי תמיד אני שואל מה יוצא לי מזה ומצד אחד יש איזשהו טוב משותף שאין ברירה אני חייב לעבוד באינטראקציה עם האנשים הטוב האישי השילוב הזה האבקת הקסמים הזאת מקלות הקסמים שאנחנו יודעים לחבר בין טוב אישי לטוב משותף הוא יוצר את התקשורת את הערכיות שטום דיבר עליה את התרבות הדמוקרטית את ההקשבה את השייכות ואת הערכים האלה שאנחנו כל כך זקוקים להם באופן כללי אנחנו זקוקים הבן אדם זקוק להם אבל בטח בחברה או בתקופה כזאת שהיא כל כך דינמית ומשתנה ואדם צריך איזה אחיזה להרגיש שייכות להרגיש מעורבות להרגיש משמעות והשילוב הזה נותן לו את המשמעות אני ככה רואה את זה היום

ערן: אוקי 100 אחוז תגידו יש לכם איזשהו נגיד אני סליחה על הביטוי איזשהו טיפ מה שנקרא פרקטי איזושהי פלטפורמה טכנולוגית למשל מהניסיון שלכם היא עובדת יותר טוב מאשר האחרות או שגם כאן אני צריך לצאת למסע למידה עצמי

טום: תשמע אני השתמשתי בקהילה שלי הרבה עם וואטסאפ כמו שאמרתי יש לזה יתרונות יש לזה חסרונות אני חוויתי הקישור לוואטסאפ היה עם לינק הצטרפות וחוויתי לא פעם ולא פעמיים שהלינק הצטרפות התגלגל לאנשים מפוקפקים ושלמתי על כך מחיר בנדידה המונית כמו בספארי של כולם בורחים מהקבוצה ואז מגיע עוד פעם צריך להתמודד עם הדברים

ערן: ומה אתה באמת עושה שם

טום: אני אף פעם לא מסתתר אלא אני מתבטא מבקש סליחה אני לא נוהג לאתה יודע בקבוצות בכללי בחיים שלי לא בשבת לעשות הרבה בטכנולוגיה אני אוהב לנוח וזה קרה יום אחד איזה שבת בבוקר ממש הקדשתי לזה אני לא צוחק 3 שעות א כמעט פניה אישית לכל חבר אני מתנצל תראה אני מדבר איתך על אנשים נעימים חינוך ממלכתי דתי זאת אומרת עדיין זה מפריע לכולם לראות דברים קשים וזה אבל זה היה שם דברים שהם מבחינתי עובר קו אדום ואז לפנות ולבקש סליחה ולהתנצל וגם לא ממש סליחה כאילו אני אשם אלא אסביר שזה המרחב וזה כולנו פה ביחד וזה קורה לפעמים אנחנו צריכים להיות עם סבלנות ודרך אגב פעם אחת היה איזה ריב בין שתיים וזה תגידי לי ואת לא זה וכאילו ואז גם להנכיח את זה רגע אולי מתחברים פה למה שדיברנו עליו מקודם על המטה-קוגניציה גם כל הזמן לשקף להם הנה עכשיו תראו וזה מותר או מישהי כתבה שאלות מטומטמות יש לי לו אין דבר כזה שאלות מטומטמות באמת כל הזמן להיות שמה גם בקטע

הזה של הפרשנות ואני חושב שלקדם את הלך הרוח הזה זה הדבר הכי חשוב להיות זאת אומרת להיות בהלך רוח שכשזה מתחיל ותופס אינרציה אז זה תופס את האינרציה של ההלך רוח מי שמתחיל באיך אני אעשה כסף מזה איך אני מרגיש תחושה של בעלות זה קהילה שלי אני אעשה מה שאני רוצה ככה זה נראה ככה אין תוצרים ואין למידה ואין באמת למידה וגם איזה עולם אתה אני חושב שזה מתחיל בתפיסה ואנשים נמשכים לטוב הכולל הזה הטוב השלם זהו

יעל: אני אין לי הרבה מה להוסיף, מלבד שהתפיסה כל מי שעוסק בטכנולוגיה, שיגיע קודם עם מצפן תיאורטי, עם תפיסה, עם הבנה מה הוא רוצה, ואז הוא ימצא את הכלים השיתופיים, כלי גוגל, יש כל כך הרבה כלים היום, אז הוא ידע להתאים את זה, אבל כשאתה בא עם תפיסה אתה מכוון מטרה, ואני חושבת שאתה הופך להיות עובד, גם עם הנשמה, אבל גם בצורה מקצועית יותר

ערן: מאזינות ומאזינים יקרים שלנו, לי אין ממש מה להוסיף, מעבר לזה שאני רק אומר, קודם כל תודה לאורחים שלנו, ד"ר יעל יונדלר, ואדון טום מודן, שאגב נוסע לאפריקה ממש מחר, אז שיהיה לך טיסה נעימה, מה שנקרא.

יעל: תודה לשניכם, לאוהד.

ערן: תודה כמובן לאוהד למנטור הווקאלי שלנו, האיש שעורך את התוכניות האלה, וגם מביא אותם לשידור, ואם אנחנו מדברים על שידור, אז איפה תוכלו לפגוש אותנו? תוכלו לפגוש אותנו, כמובן בספוטיפיי, ובעזרת השם, אולי עוד מישהו אחד יכול להיות, שגם נגיע לאפל בהזדמנות קרובה. אבל אפשר לראות אותנו, ולשמע אותנו, גם בקבוצת פייסבוק שלנו שנקראת "מחשבים למידה מחדש". אז חפשו אותנו שם. אני הייתי ערן שפירא. תודה לכם ולהתראות.

אוהד: "קליידוסקופ" פודקאסט טכנולוגי חינוכי מגיש: ערן שפירא עורך: אוהד כץ